

ČEŠI V

Brožura Euroskopu

O tom,
jak Češi ovlivňují
evropskou politiku

#ČešivEU EUROSKOP.CZ

Druhé, aktualizované a doplněné vydání

ČEŠI V EU

Brožura Euroskopu

O tom, jak Češi ovlivňují evropskou politiku

Vydává © Euroskop.cz

2., aktualizované a doplněné vydání, Praha: Euroskop.cz, Odbor komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky, 2020

Odpovědná redaktorka: Marie Bydžovská

Námět, ilustrace, infografiky a grafické zpracování: Kristina Kollertová

Texty: Tereza Chlebounová (Úvod, 1.-5., 7.-10. díl), Petr Pospíšil (6. díl), Stanislav Volčík (Věděli jste, že?)

Texty byly redakčně upraveny. Brožura je neprodejná. Informace uvedeny ve stavu k říjnu 2020.

#ČešivEU

Obsah

→ Úvod	6
→ Češi v Evropském parlamentu	7
→ Češi v Radě Evropské unie	13
→ Češi a Evropská rada	17
→ Češi v Evropské komisi	21
→ Češi a agentury Evropské unie	25
→ Češi a Soudní dvůr Evropské unie	29
→ Češi a Výbor pro EU	33
→ Češi a Sekce pro evropské záležitosti	37
→ Český Parlament a EU	41
→ Češi a informování o EU	45
→ Věděli jste, že ... ?	49
→ Zkratky	51

Úvod

Jak Češi ovlivňují evropskou politiku?

V České republice koluje rozšířený mýtus, že „Brusel“ rozhoduje takzvaně o nás bez nás. Česko má ale své zástupce ve všech institucích Evropské unie, kde mnohdy zastávají velmi významné pozice. Na rozhodování o dlouhodobém směřování i každodenní politice EU se tak podílí i celá řada Čechů. Do Evropské komise ČR nominovala Věru Jourovou, která dokonce zastává pozici místopředsedkyně Komise a má na starosti portfolio nazvané „hodnoty a transparentnost“.

Jourová patří k nejvlivnějším ženám v EU

V Evropské komisi Věra Jourová působí již podruhé v řadě. Během svého předchozího mandátu v letech 2014-2019 se věnovala otázkám spravedlnosti, ochrany spotřebitele a rovnosti žen a mužů. Zejména v oblasti spotřebitelské politiky se během této doby podařilo prosadit řadu kroků, které obyvatelům EU usnadňují a zpříjemňují život. Patří k nim například zrušení poplatků za roaming nebo zjednodušení přeshraničního nakupování na internetu.

Server Politico.eu zařadil Věru Jourovou opakovaně na přední příčky nejvlivnějších žen, jež formují EU. V roce 2017 ji umístil dokonce na 6. místo v žebříčku. Žádný jiný komisař se podle serveru nepodílel na tolika politických bitvách; Jourová řešila řadu ožehavých témat, jako ochranu dat, terorismus na internetu, aféru Dieselgate, dvojitou kvalitu potravin, ochranu právního státu nebo otázky související se sexuálním obtěžováním.

Český premiér, poslanci i ministři se podílejí na rozhodování v EU

Česká republika hraje nezanedbatelnou roli také v Evropské radě, kde se scházejí hlavy států a vlád všech členských zemí a určují celkové směřování EU. Čeští ministři se účastní zasedání Rady Evropské unie, kde jednájí se svými protějšky o evropské legislativě.

V Evropském parlamentu zasedá 21 českých poslanců, ČR tak má vzhledem ke své populaci větší relativní zastoupení než velké státy jako Německo nebo Francie. Posty místopředsedů Evropského parlamentu zastávají od posledních voleb do Evropského parlamentu v roce 2019 čeští europoslanci Dita Charanzová a Marcel Kolaja, před nimi v letech 2017-2019 funkci jednoho z místopředsedů Evropského parlamentu vykonával Pavel Telička.

ČR má svoje zástupce i v dalších institucích a agenturách EU, například v Soudním dvoru EU, Evropské službě pro vnější činnost nebo Evropské obranné agentuře. Kromě hlavních institucí EU existují také poradní orgány jako například Evropský výbor regionů, jehož generálním tajemníkem se v říjnu 2019 stal Petr Blížkovský.

ČEŠI

V EVROPSKÉM PARLAMENTU

2019
-2024

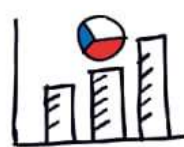
- = jediný přímo volený orgán EU
- podílí se na schvalování legislativy a přijímání rozpočtu EU
- ČR má v EP 21 svých zástupců
- + drží také post 2 z místopředsedů EP
- předsedou EP je od 2019

David Maria Sassoli

? **Kdo vybírá europoslance?**
_občané států EU 1x za 5 let

? **Jakou váhu mají Češi v EP?**
_21 křesel (i po brexitu)
_ČR patří z hlediska počtu mandátů mezi středně silné země
_14 států má v EP menší zastoupení než ČR

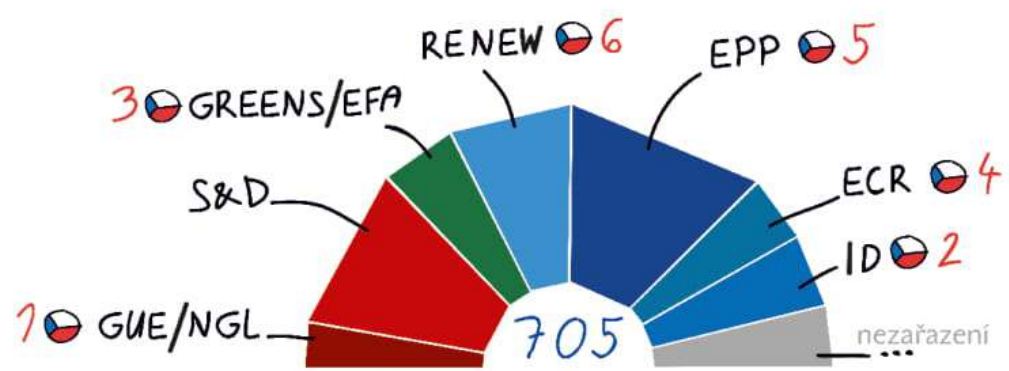

Češi v nejvyšších funkcích EP:

_EP má 14 místopředsedů, vč. českých europoslanců **Dity Charanzové** (ANO 2011) a **Marcela Kolaji** (PIRÁTI).
_historie: čeští místopředsedové EP:
Miroslav Ouzký (ODS), Libor Rouček (ČSSD), Oldřich Vlasák (ODS), Pavel Telička (ANO 2011)

Čeští poslanci v EP (2019-2024):

_Poslanci EP tvoří skupiny podle politické, nikoliv státní příslušnosti.
_V EP je 7 politických skupin. Kde jsou **čeští europoslanci**?

20 stálých výborů + 2 podvýbory
_vypracovávají legislativní návrhy a zprávy z vlastního podnětu, předkládají k nim pozměňovací návrhy a hlasují o nich

dočasné výbory
_zabývají se konkrétními otázkami

vyšetřovací výbory
_zkoumají porušování nebo špatné uplatňování právních předpisů EU

→ Česká republika má
4 místopředsedy stálých
parlamentních výboru

Luděk Niedermayer
_Hospodářský a měnový výbor
_místopředseda

Tomáš Zdechovský
_Výbor pro zaměstnanost
a sociální věci
_místopředseda

Martina Dlabajová
_Výbor pro rozpočtovou kontrolu
_místopředsedkyně

Jan Zahradil
_Výbor pro mezinárodní obchod
_místopředseda

Češi v Evropském parlamentu

Evropský parlament se podílí na schvalování legislativy a přijímání rozpočtu EU. Je jediným přímo voleným orgánem Evropské unie – jeho poslance vybírají občané států EU. Volby se konají každých 5 let a každá členská země při nich používá vlastní volební systém podle svých tradic a ústavních pravidel. V České republice je při volbách do Evropského parlamentu ustaven jeden celorepublikový volební obvod a každá politická strana tak podává pouze jedinou kandidátní listinu. Volí se podle zásad poměrného volebního systému. Mandáty jsou rozděleny mezi strany, které získají alespoň 5 % hlasů.

Jakou váhu mají Češi v Evropském parlamentu?

Češi obsazují v parlamentu celkem 21 křesel. Tento počet byl zachován i po vystoupení Británie z Evropské unie, kdy se celkový počet křesel parlamentu snížil ze 751 na 705. Z hlediska počtu mandátů tak patří Česká republika mezi středně silné země – celkem 14 členských států má v parlamentu menší zastoupení než ČR. Nejmenší státy, jako jsou Lucembursko, Malta a Kypr, mají pouze 6 křesel.

Počet mandátů zohledňuje počet obyvatel dané země, ale zároveň bere v potaz snahu o rovné zastoupení všech členských států. Výsledný kompromis přináší výhodu zemím s menší populací oproti velkým státům, jako jsou Německo či Francie. Například Německo má zhruba osmkrát větší počet obyvatel než Česká republika, v Evropském parlamentu má ale pouze 4,5krát více zástupců.

Češi v nejvyšších funkcích Evropského parlamentu

Poslanci Evropského parlamentu si volí svého předsedu a 14 místopředsedů. V červenci 2019 se místopředsedy stali poprvé v historii hned dva Češi najednou – europoslankyně Dita Charanzová (ANO 2011) a Marcel Kolaja (PIRÁTI). V minulosti měla Česká republika celkem čtyři místopředsedy, a to Miroslava Ouzkého (ODS), Libora Roučka (ČSSD), Oldřicha Vlasáka (ODS) a Pavla Teličku (ANO 2011).

Předsedou parlamentu je od července 2019 Ital David Maria Sassoli. Členové předsednictva jsou voleni vždy na období dvou a půl roku.

Čeští poslanci v Evropském parlamentu (2019–2024)

Poslanci Evropského parlamentu tvoří skupiny podle politické, nikoli státní příslušnosti. V Evropském parlamentu je v současnosti 7 politických skupin. Poslanci mohou také fungovat mimo tyto skupiny jako nezařazení.

Po posledních volbách, které proběhly v roce 2019, jsou čeští europoslanci členy šesti různých politických skupin.

Název skupiny	Počet českých europoslanců	Poslanci
Obnova Evropy (RENEW)	6	<ul style="list-style-type: none"> • Dita Charanzová (ANO 2011) • Martina Dlabajová (ANO 2011) • Martin Hlaváček (ANO 2011) • Ondřej Knotek (ANO 2011) • Ondřej Kovařík (ANO 2011) • Radka Maxová (ANO 2011)
Evropská lidová strana (EPP)	5	<ul style="list-style-type: none"> • Luděk Niedermayer (TOP 09 a Starostové) • Stanislav Polčák (Starostové a nezávislí) • Jiří Pospíšil (TOP 09 a Starostové) • Michaela Šojdrová (KDU-ČSL) • Tomáš Zdechovský (KDU-ČSL)
Evropští konzervativci a reformisté (ECR)	4	<ul style="list-style-type: none"> • Evžen Tošenovský (ODS) • Alexandr Vondra (ODS) • Veronika Vrecionová (ODS) • Jan Zahradil (ODS)
Zelení/Evropská svobodná aliance (GREENS/EFA)	3	<ul style="list-style-type: none"> • Markéta Gregorová (PIRÁTI) • Marcel Kolaja (PIRÁTI) • Mikuláš Peksa (PIRÁTI)
Identita a demokracie (ID)	2	<ul style="list-style-type: none"> • Hynek Blaško (SPD) • Ivan David (SPD)
Evropská sjednocená levice a Severská zelená levice (GUE/NGL)	1	<ul style="list-style-type: none"> • Kateřina Konečná (KSČM)
Progresivní aliance socialistů a demokratů (S&D)	0	

Poslanci jsou rozděleni do 20 stálých výborů a dvou podvýborů, které se zabývají různými oblastmi politiky. Každý má svého předsedu, předsednictvo a sekretariát. Výbory vypracovávají legislativní návrhy a zprávy z vlastního podnětu, předkládají k nim pozměňovací návrhy a hlasují o nich. Projednávají také návrhy Evropské komise a Rady Evropské unie. Kromě stálých výborů může parlament zřizovat dočasné výbory, které se zabývají konkrétními otázkami, nebo vyšetřovací výbory, které zkoumají porušování nebo špatné uplatňování právních předpisů EU. Česká republika má v současnosti 4 místopředsedy stálých parlamentních výborů.

Poslanec	Funkce	Výbor
Martina Dlabajová	místopředsedkyně	Výbor pro rozpočtovou kontrolu
Jan Zahradil	místopředseda	Výbor pro mezinárodní obchod
Luděk Niedermayer	místopředseda	Hospodářský a měnový výbor
Tomáš Zdechovský	místopředseda	Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Legislativa, kterou výbory projednávají, se schvaluje na plenárních zasedáních Evropského parlamentu. Zasedání se obvykle konají každý měsíc ve Štrasburku a trvají čtyři dny. V některých případech se organizují i další zasedání v Bruselu, kde se také výbory běžně scházejí. Předsednictvo Evropského parlamentu a generální sekretariát sídlí v Lucemburku. Evropský parlament rozvíjí také vztahy s parlamenty zemí mimo EU, regionů nebo organizací. Každý poslanec je členem parlamentní delegace, která zajišťuje výměnu informací a podporuje vztahy s některým ze zahraničních parlamentů. V současné době má Evropský parlament 44 stálých delegací.

ČEŠI

V RADĚ EVROPSKÉ UNIE

RADA
EU

- zastupuje zájmy čl. států EU
- projednává a přijímá právní předpisy (s EP)
- koordinuje hospodářské politiky čl. států
- rozvíjí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU
- uzavírá mezinárodní dohody
- spolu s EP schvaluje rozpočet Unie

? Jak to funguje?

- _na mezivládním principu
- _každý čl. stát je zastoupen 1 členem
- _zasedání se účastní vždy český ministr/jeho zástupce
- _schází se **v 10 různých složeních** (dle agendy)

Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport

Rada pro všeobecné záležitosti

Rada pro životní prostředí

EYCS

GAC

Rada pro zahraniční věci

ENVI

FAC

Rada pro hospodářské a finanční věci

Rada pro zemědělství a rybolov

AGRIFISH

ECOFIN

Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku

TTE

JHA

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci

COMPET

EPSCO

Rada pro konkurenceschopnost

Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele

RADA
EU

ČR bude předsedat Radě EU v roce 2022

2022

- _Radě EU předsedá vždy 1 členský stát
- má možnost určovat její agendu a priority.
- _Předsedající země se střídají po 6 měsících

ČR má v Bruselu své stálé zástupce

- _Ministři čl. států se setkávají na zasedání Rady.
- _V mezidobí funguje v Bruselu Výbor stálých zástupců

COREPER

COMITÉ
DES
REPRÉSENTANTS
PERMANENTS

Coreperu podléhá více než 150 pracovních skupin a výborů

- skládá se z velvyslanců
- zabývá se politickými, finančními a zahraničními tématy

Edita Hrdá
_zastupuje ČR v Coreperu II

- složen z nižších diplomatických zástupců
- řeší např. agendu zemědělství, vzdělávání nebo výzkumu

Jaroslav Zajíček
_zastupuje ČR v Coreperu I

+ Politický a bezpečnostní výbor - součást stálého zasoupení při EU

- připravuje agendu společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP)
- velvyslanci čl. států

Jitka Látal Znamenáčková
_zastupuje ČR v Politickém a bezpečnostním výboru

+ Generální sekretariát

- zajišťuje zasedání Rady po technické a administrativní stránce
- dělí se na jednotlivá generálních ředitelství a dále na jednotlivá ředitelství

Hlasování

kvalifikovaná většina

- _nejpoužívanější způsob hlasování
- _ČR může předložený návrh zablokovat, pokud sestaví tzv. blokační menšinu

prostá většina

- _zpravidla procedurální otázky

jednomyslné schválení

- _citlivé oblasti jako je zahraniční politika, daňe, sociální zabezpečení, společná obrana, policejní spolupráce ...
- _každý čl. stát může uplatnit právo veta, vč. ČR

Češi v Radě Evropské unie

Rada Evropské unie, dříve Rada ministrů, funguje na mezivládním principu. Každý členský stát je zastoupen jedním členem. Rada EU se schází v deseti různých složeních, podle projednávané agendy. Zasedání se účastní vždy český ministr nebo jeho zástupce, do jehož rezortu dané téma spadá.

Rada EU zastupuje zájmy členských států EU. Projednává a přijímá právní předpisy (nařízení, směrnice, rozhodnutí), ve většině případů schvaluje legislativu společně s Evropským parlamentem.

Koordinuje hospodářské politiky členských států, rozvíjí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU, uzavírá mezinárodní dohody a spolu s Evropským parlamentem schvaluje rozpočet Unie.

ČR bude předsedat Radě EU v roce 2022

Radě EU předsedá vždy jeden členský stát Unie, který má možnost určovat její agendu a priority. Předsedající země se střídají po 6 měsících, předsednictví začíná vždy 1. ledna a 1. července. Aby byla zajištěna kontinuita práce Rady, je vždy vytvořena „trojice“ – tři země, které předsednictví vykonávají po sobě, svůj program koordinují na celé období 18 měsíců.

Česká republika vykonávala předsednictví v první polovině roku 2009, příště na ni vyjde řada ve druhé půlce roku 2022. Svůj program bude koordinovat s Francií a Švédskem.

Česko má v Bruselu své stálé zástupce

Ministři členských států se setkávají na zasedáních Rady, v mezidobí pak funguje v Bruselu Výbor stálých zástupců (Coreper), kde probíhají přípravné práce. Podle projednávané legislativy se dělí na dvě formace – Coreper II se skládá z velvyslanců a zabývá se politickými, finančními a zahraničními tématy, Coreper I je složen z nižších diplomatických zástupců a řeší například agendu zemědělství, vzdělávání nebo výzkumu.

Coreperu podléhá více než 150 pracovních skupin a výborů, které se zabývají technickými detaily jednotlivých legislativních návrhů. O návrzích, které Coreper projedná, pak rozhoduje Rada, často již jen formálně. Českou republiku zastupuje v Coreperu II velvyslankyně Edita Hrdá. Stálým představitelem ČR ve výboru Coreper I je velvyslanec Jaroslav Zajíček.

Součástí stálého zastoupení při EU je také Politický a bezpečnostní výbor, který pro Radu připravuje agendu týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) Evropské unie. Výbor se skládá z velvyslanců členských států; stálým zástupcem za Českou republiku je velvyslankyně Jitka Látal Znamenáčková.

Zasedání Rady zajišťuje po technické a administrativní stránce Generální sekretariát, který se dělí na jednotlivá ředitelství. Stará se o přípravu zasedání, vedení protokolu, o tlumočnické a překladatelské služby a zveřejňování dokumentů.

V zásadních otázkách má ČR právo veta

Rada EU jako celek hlasuje různými způsoby v závislosti na projednávaných otázkách. Pokud se ale jedná o citlivé oblasti, jako jsou zahraniční politika, daně, sociální zabezpečení, společná obrana, jazyková pravidla, policejní spolupráce nebo sídla institucí, rozhoduje Rada jednomyslně. Každý členský stát, tedy i Česká republika, má v takovém případě jeden hlas a může uplatnit právo veta.

Nejpoužívanějším způsobem hlasování je takzvaná kvalifikovaná většina. I v tomto případě může Česko předložený návrh zablokovat, pokud sestaví tzv. blokační menšinu. Tu tvoří alespoň 4 státy, které zároveň zastupují víc než 35 % obyvatelstva EU.

ČEŠI

A EVROPSKÁ RADA

ER

- = hlavní politický orgán EU
- dělá základní politická rozhodnutí
- řeší krizové situace a určuje, jakým směrem se bude EU ubírat
- předseda od r. 2019: **Charles Michel**

Jak to funguje?

- _zasedání: hlavy států a předsedové vlád čl. zemí
- _ČR reprezentuje premiér **Andrej Babiš**

Premiér přijíždí na zasedání vždy s mandátem, který schvaluje vládní Výbor pro EU a jímž se řídí.

_ČR před zasedáním ER obvykle koordinuje svůj postoj se státy V4

Premiér prezentuje na zasedání české zájmy

- _představitelé ČR a ostatních čl. států prezentují svoje národní zájmy
- _hlavní úkol: najít společné stanovisko
- _ER obvykle rozhoduje pomocí konsenzu
- _pokud ČR s rozhodnutím nesouhlasí, může je zablokovat

Představitelé států určují, jakým směrem se EU vydá

- _ER → určuje směr vývoje evropské integrace
- _ER → dělá základní politická rozhodnutí, řeší politické problémy
- _ER → fórum pro vrcholnou politickou diskuzi v krizových situacích

Češi v přípravných orgánech

→ Generální sekretariát

- podporuje práci ER a Rady EU - poradenství, příprava zasedání, koordinace činnosti obou institucí
- dělí se na 10 generálních ředitelství a dále na jednotlivá ředitelství, která se zabývají různými oblastmi politik

České zastoupení v Evropské radě

Evropská rada dělá základní politická rozhodnutí, řeší krizové situace a určuje, jakým směrem se bude Evropská unie ubírat. Zasedání Evropské rady se účastní hlavy států a předsedové vlád členských zemí. Českou republiku reprezentuje premiér Andrej Babiš.

Evropská rada je hlavním politickým orgánem Evropské unie. Vyvinula se z pravidelných schůzek vrcholných představitelů členských států, oficiálně se ale stala institucí EU až v roce 2009.

Zasedání Evropské rady se účastní hlavy států a předsedové vlád 27 členských zemí. Českou republiku reprezentuje předseda vlády, v současnosti Andrej Babiš. Premiér přijíždí na zasedání vždy s mandátem, který schvaluje vládní Výbor pro Evropskou unii a jímž se řídí. Činností Výboru se podrobněji věnujeme v jedné z následujících kapitol. Česká republika před zasedáním Evropské rady obvykle koordinuje svůj postoj se státy Visegrádské skupiny (V4), jejímž členem je spolu se Slovenskem, Polskem a Maďarskem.

Premiér reprezentuje na zasedání české zájmy

Na zasedání Evropské rady představitelé ČR a ostatních členských států Unie prezentují svoje národní zájmy. Hlavním úkolem je najít společné stanovisko. Evropská rada obvykle rozhoduje pomocí konsenzu. Pokud Česko s rozhodnutím nesouhlasí, může je zablokovat.

Evropská rada se schází čtyřikrát ročně, v případě potřeby, zejména v krizových situacích, se mohou konat i další mimořádná zasedání.

Zasedání předsedá Stálý předseda Evropské rady, kterého si představitelé členských států volí na období 2,5 roku. V současnosti funkci vykonává bývalý belgický premiér Charles Michel.

Představitelé států určují, jakým směrem se EU vydá

Evropská rada určuje směr vývoje evropské integrace, dělá základní politická rozhodnutí a řeší závažné politické problémy. Funguje jako fórum pro vrcholnou politickou diskuzi v krizových situacích a často napomáhá vyřešit případné spory a neshody mezi členskými státy.

Instituce nemůže schvalovat právní předpisy. Její deklarace a směrnice nejsou pro členské státy formálně právně závazné. Závěry jednání jsou ale důležitým návodem pro činnost Evropské komise i Rady EU.

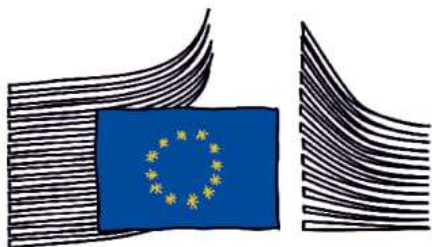
Evropská rada navrhuje kandidáta na funkci předsedy Evropské komise, kterého následně schvalují poslanci Evropského parlamentu, a oficiálně jmenuje členy Komise po předchozím souhlasu Parlamentu. Jmenuje také vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a může ho i odvolat. K rozhodnutí je třeba dosáhnout kvalifikované většiny.

Práci Evropské rady podporuje Generální sekretariát, který je také nápomocen Radě Evropské unie. Oběma institucím poskytuje poradenství a pomáhá koordinovat jejich činnost. Stará se také o přípravu zasedání, vedení protokolu, o tlumočnické a překladatelské služby a zveřejňování dokumentů. Dělí se na 10 generálních ředitelství, která se zabývají různými oblastmi politik.

ČEŠI

V EVROPSKÉ KOMISI

- prosazuje obecné zájmy EU jako celku
- předkládá návrhy nových právních předpisů Radě EU a EP
- funkční období = 5 let
- předsedkyně: **Ursula von der Leyenová**

2 Jak to funguje?

Každý stát vysílá do Komise jednoho zástupce

- za je to **VĚRA JOUROVÁ**.

Česká komisařka patří k nejvlivnějším ženám v EU

- má na starosti otázky evropských hodnot a transparentnosti
- post české zástupkyně v EK získala již podruhé v řadě

V EK pracuje řada dalších Čechů, kteří ovlivňují její chod:

DANIEL BRAUN

zástupce vedoucí kabinetu Věry Jourové

LUKÁŠ VÍŠEK

člen kabinetu výkonného místopředsedy EK Franse Timmermanse

EDUARD HULICIUS

člen kabinetu Věry Jourové

MONIKA MAGLIONE

členka kabinetu komisařky pro vnitřní věci Ylvy Johanssonové

MONIKA LADMANOVÁ

poradkyně kabinetu Věry Jourové

IRENA MOOZOVÁ

ředitelka pro rovnost a občanství Unie, Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele

DANA KOVAŘÍKOVÁ

vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR

Češi v Evropské komisi

Evropská komise prosazuje obecné zájmy Evropské unie jako celku a vyvažuje tak zájmy jednotlivých členských států. Předkládá návrhy nových právních předpisů Radě EU a Evropskému parlamentu, které je pak schvalují.

V jejím čele stojí předseda, kterého navrhuje Evropská rada (hlavy států a vlád členských zemí) a schvaluje Evropský parlament (europoslanci, které si občané vybrali ve volbách). Každý členský stát nominuje do Evropské komise jednoho komisaře a předseda mu přidělí rezort, za který zodpovídá. Kompetence kandidátů prověřují evropští poslanci, kteří pak Komisi jako celek schvalují a mohou ji i odvolat. Funkční období Evropské komise je 5 let. Ta současná v čele s předsedkyní Ursulou von der Leyenovou bude sloužit do roku 2024.

Česká komisařka patří k nejvlivnějším ženám v EU

Komisařkou za Českou republiku byla v roce 2019 nominována Věra Jourová, která dostala na starosti otázky evropských hodnot a transparentnosti. Jejím úkolem tak je dohlížet na dodržování principů demokracie a právního státu nebo bojovat proti dezinformacím. Post Komisařky získala již podruhé v řadě, v období 2014-2019 se osvědčila v roli komisařky pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a rovnost žen a mužů. Server Politico.eu zařadil Věru Jourovou opakovaně na přední příčky nejvlivnějších žen, jež formují EU. V roce 2017 ji umístil dokonce na 6. místo v žebříčku. Žádný jiný komisař se podle serveru nepodílel na tolika politických bitvách; Jourová řešila řadu ožehavých témat, jako ochranu dat, terorismus na internetu, aféru Dieselgate, dvojí kvalitu potravin, ochranu právního státu nebo sexuální obtěžování. Během jejího mandátu se také podařilo prosadit řadu kroků, které usnadňují život evropským spotřebitelům. Patří k nim například zrušení poplatků za roaming nebo zjednodušení přeshraničního nakupování na internetu.

Češi působící v Komisi

Komisařce pomáhá při každodenní práci její tým, ve kterém působí i několik Čechů. Funkci zástupce vedoucí kabinetu vykonává Daniel Braun, který se věnuje především základním právům. Členem týmu je také Eduard Hulicius, který předtím od roku 2011 působil v kanceláři europoslankyně Zuzany Roithové. Funkci poradkyně kabinetu zastává Monika Ladmanová, která byla členkou Rady vlády ČR pro rovné příležitosti žen a mužů a v minulosti se zabývala například ochranou lidských práv.

V kabinetu výkonného místopředsedy Komise Franse Timmermanse působí Lukáš Víšek, který má v rámci Zelené dohody pro Evropu na starosti trvale udržitelné zemědělství, rozvoj venkova, bezpečnost potravin a zdraví.

V Evropské komisi vystřídal již řadu pozic, v roce 2009 pak pomáhal s přípravou českého předsednictví v Radě EU jako člen Stálého zastoupení ČR při EU. V kabinetu komisařky pro vnitřní věci Ylvy Johanssonové působí Monika Maglione, která se věnuje otázkám vnitřní bezpečnosti, fungování agentury Europol, kyberbezpečnosti, nebo protiteroristické politice.

Komise je závislá na práci administrativy, úředníků, expertů, překladatelů a tlumočnicků. Její činnost se opírá o Generální ředitelství, která se zabývají jednotlivými oblastmi politik. O celkový chod Komise se stará Generální sekretariát.

Významný post v Komisi zastává Češka Irena Moolová, která stojí v čele ředitelství pro rovnost a občanství Unie na Generálním ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele.

Komise má v Česku svoje zastoupení

Evropská komise je přítomna i v členských státech, kde má svoje zastoupení. Zastoupení Evropské komise v České republice sídlí v Praze a od roku 2018 jej vede Dana Kovaříková. Úkolem zastoupení je především informovat o dění v Evropské unii a vysvětlovat, jaký dopad mají politiky EU na Českou republiku.

Šéfem Zastoupení Evropské komise na Slovensku je od roku 2018 někdejší český ministr životního prostředí Ladislav Miko, který dříve působil také ve vysoké funkci zástupce generálního ředitele Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele Evropské komise.

ČEŠI

A AGENTURY EVROPSKÉ UNIE

AGENTURY EU

- plní konkrétní vědecké a technické úkoly
- poskytují orgánům EU vysoce specializované odborné a vědecké zázemí
- v současnosti jich existuje více než 40 a jsou rozmístěny po celé EU včetně ČR
- věnují se otázkám, které se obyvatel EU bezprostředně týkají

např.

pracovní podmínky, vzdělávání, bezpečnost potravin/dopravy, léčiva, spravedlnost, ochrana vnějších hranic

Mezi nejvýše postavené Čechy v agenturách EU patří:

Jiří Šedivý

šéf Evropské obranné agentury (EDA)

Petr Klement

člen dozorčího výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)

Nejznámější agentury:

EUROPOL
= Evropský
policejní úřad

EUROJUST
= soudní
spolupráce
členských států

FRONTEX
= Evropská
agentura
pro pohraniční
a pobřežní stráž

EMA
= Evropská
léková agentura

EBA
= Evropský
orgán pro
bankovníctví

GSA

GSA
= Agentura
pro evropský
globální navigační
družicový systém

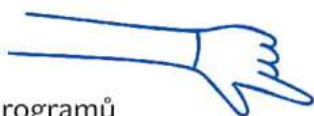

"GALILEO"

AGENTURA PRO EVROPSKÝ GLOBÁLNÍ NAVIGAČNÍ DRUŽICOVÝ SYSTÉM (GSA)

G
S
A

- sídlí v České republice
- Galileo = jeden z hlavních programů
- cíl GSA: zajistit, aby občané EU mohli co nejvíce využívat služeb systému Galileo a EGNOS

! O získání GSA usilovalo 11 států EU

2006 ČR podala svou kandidaturu.

ČR usilovně jednala s dalšími zeměmi. Jednání koordinoval **Karel Dobeš**.

2010 Rada EU rozhodla o přesunu agentury do Prahy.

2012 Zahájení provozu GSA v pražských Holešovicích.

2019 Agentura má cca 250 zaměstnanců (z velké části Čechů)

2021 ČR se má stát kosmickým centrem celé EU

Karel Dobeš
vládní zmocněnec pro spolupráci s Agenturou GSA

Výhody pro místní ekonomiku a průmysl

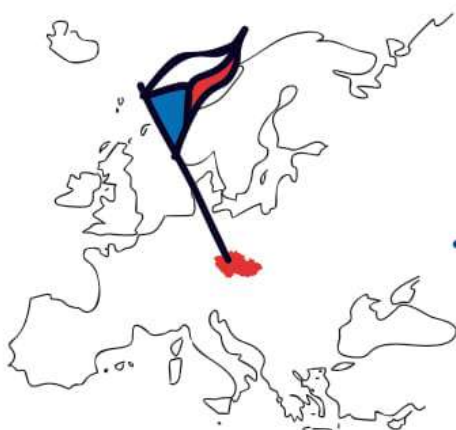
Praha se stala centrem jednání o satelitní navigaci.

GSA přitahuje do ČR know-how a stimuluje český kosmický průmysl, který tu má dlouhou tradici.

České firmy se podílejí na mezinárodních projektech, např. výroba rakety Ariane 6

ČR se má stát kosmickým centrem celé EU

V r. 2021 by se měla Agentura GSA rozšířit a převzít řízení všech kosmických programů EU.

- Agentura EU pro kosmický program (EUSPA) by spravovala i program pro pozorování Země Copernicus nebo program pro sledování situace ve vesmíru a zajištění bezpečnosti Space Situational Awareness (SSA).

Češi a agentury Evropské unie

Specializované a decentralizované agentury Evropské unie plní konkrétní vědecké a technické úkoly. Poskytují tak orgánům EU odborné zázemí a pomáhají jim při provádění politik a přijímání rozhodnutí. V současnosti jich existuje více než 40 a jsou rozmístěny po celé Unii včetně Česka.

Agentury se věnují otázkám, které se obyvatel EU bezprostředně týkají. Jedná se například o pracovní podmínky, vzdělávání, bezpečnost potravin či dopravy, léčiva, spravedlnost nebo ochranu vnějších hranic.

Ke známějším agenturám patří třeba Europol (Evropský policejní úřad), Eurojust (soudní spolupráce členských států) či Frontex (Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž). V roce 2017 média často zmiňovala Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) a Evropskou lékovou agenturu (EMA), které se kvůli odchodu Británie z EU přesunuly z Londýna do Paříže, respektive Amsterdamu. O agenturu EBA se tehdy ucházela i Česká republika.

Prestižní pozici v agenturách EU získal Jiří Šedivý, který se v květnu 2020 stal šéfem Evropské obranné agentury (EDA) se sídlem v Bruselu. Mezi další vysoce postavené Čechy se řadí Petr Klement, bývalý dlouholetý český státní zástupce, který je členem dozorčího výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

Agentury v Česku

V České republice sídlí Agentura pro evropský globální navigační družicový systém (GSA) s názvem Galileo, který je civilní obdobou amerického GPS. O získání Agentury GSA, která vznikla v roce 2004, usilovalo 11 států EU. České republice se podařilo v této konkurenci uspět a v roce 2012 byl slavnostně zahájen provoz agentury v budově v pražských Holešovicích. Jednání koordinoval Karel Dobeš, který se následně stal vládním zmocněncem pro spolupráci s Agenturou GSA.

Výhody pro místní ekonomiku a průmysl

Cílem Agentury GSA je především zajistit, aby občané EU mohli co nejvíce využívat služeb, které poskytuje evropský navigační systém Galileo a zpřesňující satelitní systém EGNOS. Data z těchto systémů používají například navigace v autech nebo mobilní telefony, jejich pomocí je zajišťována přesnost a bezpečnost letecké, námořní i pozemní dopravy.

Pro Českou republiku je umístění agentury nejen prestižní záležitostí, ale podporuje také místní ekonomiku a průmysl. Praha se stala centrem jednání o satelitní navigaci, zhruba dvakrát ročně hostí velkou konferenci až pro několik tisíc lidí a řadu dalších jednání se zahraničními partnery v průběhu roku. Zaměstnanci agentury z jiných států EU také utrácejí v Česku většinu svého příjmu.

Přítomnost agentury navíc přitahuje do ČR know-how a stimuluje český kosmický průmysl, který tu má dlouhou tradici. České firmy se podílejí na mezinárodních projektech, jakými je například výroba rakety Ariane 6 – nejnovější ze série vesmírných raket, které vynášejí na oběžnou dráhu satelity. ČR je také první ze zemí bývalého východního bloku, která založila kosmický inkubátor, kde se rozvíjejí nové nápady.

ČR se má stát kosmickým centrem celé EU

V budoucnu by mohla Agentura GSA přinést Česku další příležitosti a prestiž – v roce 2021 by se měla rozšířit a převzít řízení všech kosmických programů EU. Pod novým názvem Agentura EU pro kosmický program (EUSPA) by spravovala i program pro pozorování Země Copernicus nebo program pro sledování situace ve vesmíru a zajištění bezpečnosti Space Situational Awareness (SSA). Počet zaměstnanců by se měl rozrůst na téměř 700 lidí. Z Prahy by se tak stalo kosmické centrum celé EU.

Kosmické technologie, data a služby se staly nepostradatelnou součástí běžného života. Evropská komise navrhla v období 2021-2027 vyčlenit na kosmické aktivity 16 miliard eur, tedy o 30 % víc finančních prostředků než v období 2014-2020. Zdůraznila tak význam, který Evropská unie přikládá jejich budoucímu rozvoji. Česká republika je díky Agentuře GSA ve středu tohoto dění.

ČEŠI

A SOUDNÍ DVŮR EU

SDEU

- = jedna ze 7 hlavních institucí EU
- nejlivnější unijní instituce hned po základním „institucionálním trojúhelníku“ (EK, EP, Rada)
- cíl SDEU je dle Lisabonské smlouvy „dodržování práva při výkladu a provádění Smluv“
- SDEU se skládá ze 2 částí

1 Soudní dvůr

řeší politicky významné kauzy
_řeší žaloby na porušení Smlouvy o EU
_řeší předběžné otázky od vnitrostátních soudů
_funguje jako odvolací instance pro případy, jimiž se v prvním stupni zabýval Tribunál

1 soudce z každé země EU
soudce z ČR: **Jan M. Passer**

Generální advokáti u Soudního dvora
_poskytují expertní nestrannou analýzu případů
_11, z toho 1 z ČR: **Michal Bobek**

2 Tribunál

pravomoc vymezena negativně
_patří do ní všechny spory, jejichž rozhodování nepřísluší (v první instanci) Soudnímu dvoru

každá země EU má v Tribunálu alespoň 1 soudce:

Petra Škvařilová-Pelzl

Češi a Soudní dvůr Evropské unie

Cílem činnosti Soudního dvora EU (SDEU) je podle Lisabonské smlouvy „dodržování práva při výkladu a provádění Smluv“. Soudci SDEU musí být osoby poskytující veškeré záruky nezávislosti. SDEU se skládá ze dvou hlavních orgánů – Soudního dvora a Tribunálu.

Soudnímu dvoru je vyhrazeno řešení žalob na porušení Smlouvy, kdy Komise žaluje některý z členských států pro neplnění povinností vyplývajících z práva EU. Soudní dvůr rovněž řeší otázky výkladu unijního práva předložené vnitrostátními soudy a funguje jako odvolací instance pro případy, jimiž se v prvním stupni zabýval Tribunál. Pravomoc Tribunálu zahrnuje všechny spory, jejichž rozhodování nepřísluší (v první instanci) Soudnímu dvoru.

Kolegium soudců Soudního dvora sestává z jednoho soudce z každé členské země EU. Jejich mandát má délku šesti let a umožňuje opětovné jmenování. Musí se jednat o osoby splňující veškeré požadavky nezbytné k výkonu nejvyšších soudních funkcí v jejich zemích nebo o uznávané znalce práva. Podrobnosti pro výběr národních kandidátů na post soudce Soudního dvora ponechává Smlouva na členských zemích.

V ČR je tak nominace v gesci vlády, jež však ve svém rozhodování vychází z doporučení ministerstva spravedlnosti i ze stanoviska parlamentu. Aspiranty na pozici soudce Soudního dvora může navrhnout předseda ústavního soudu, nejvyššího soudu či nejvyššího správního soudu nebo některý z děkanů čtyř právnických fakult v České republice.

Nominací ze strany členského státu však proces výběru soudců Soudního dvora nekončí. Lisabonskou smlouvou byl zřízen speciální sedmičlenný výbor, jenž na základě neveřejného slyšení s kandidátem na post soudce vydá stanovisko hodnotící vhodnost tohoto kandidáta. Členové výboru jsou vybíráni vládami členských zemí a rekrutují se z řad bývalých soudců SDEU, nejvyšších vnitrostátních soudů či z uznávaných expertů v oblasti práva. Posudek expertního výboru není závazný, avšak členské země ho zpravidla respektují.

Soudcem Soudního dvora nominovaným Českou republikou byl v letech 2004 až 2020 Jiří Malenovský, v říjnu 2020 jej nahradil Jan M. Passer, do té doby soudce Tribunálu.

Počet soudců Tribunálu je postupně navyšován a převyšuje počet členských zemí. Každý členský stát má u Tribunálu alespoň jednoho soudce. Požadavky na uchazeče o funkci soudce jsou méně rigidní než v případě Soudního dvora. Smlouvy od soudce Tribunálu očekávají pouze způsobilost k výkonu vysokých soudních funkcí.

Zatímco návrh na post soudce Soudního dvora mohl v ČR učinit jen omezený okruh osob, v případě nominací na pozici soudce Tribunálu se mohli zájemci sami přihlásit v otevřeném výběrovém řízení.

Soudkyní Tribunálu je za ČR v současnosti Petra Škvařilová-Pelzl (od roku 2019). Od roku 2016 do svého přesunu k Soudnímu dvoru post soudce Tribunálu zastával Jan M. Passer. V letech 2004-2019 byla soudkyní Tribunálu Irena Pelikánová.

Kromě soudců působí u Soudního dvora také generální advokáti. Jedná se o speciální funkci, která nemá nic společného s „advokáty“ – obhájci, jež známe z českého právního prostředí. Generální advokáti ve svém stanovisku poskytují expertní nestrannou analýzu případů a vyjadřují názor, jak případ vyřešit. Stanovisko generálního advokáta pro Soudní dvůr není závazné, je pro něj ovšem inspirativní a Soudní dvůr se jím v mnoha případech řídí.

V současnosti působí v Lucemburku jedenáct generálních advokátů. Šest nejlidnatějších zemí EU má zajištěno pozici generálního advokáta trvale, zbývající posty zastávají státní příslušníci ostatních členských zemí EU podle rotačního principu. Pro výběr generálních advokátů působících u Soudního dvora se používá též procedura jako pro výběr jeho soudců. Svého generálního advokáta má v současnosti u Soudního dvora i Česká republika – je jím od roku 2015 Michal Bobek.

ČEŠI A VÝBOR PRO EU

Kde vzniká
evropská
politika ČR?

VEU

- = nejvyšší orgán v ČR, který se věnuje výlučně evropským otázkám
- = pracovní orgán vlády, kde se stanovují a koordinují pozice ČR k jednotlivým tématům evropské agendy
- tvoří jej ministři, předsedá mu premiér ČR

Schází se

na pracovní úrovni

na vládní úrovni

VEU a evropská legislativa

Výbor pro EU hraje nezastupitelnou roli při schvalování postoje ČR k připravovaným právním předpisům EU.

_návrh nového právního předpisu

_MZV jej předá
Úřadu vlády

Úřad vlády České republiky

_ke každému návrhu
je přidělen gestor
(ministerstvo/úřad),
který k němu vypracuje
rámcovou pozici

_rámcová pozice putuje do Výboru pro EU,
který hlasuje o jejím schválení

VEU

_až po schválení rámcové pozice ve VEU ji projedná
a vyjádří se k ní Poslanecká sněmovna a Senát PČR

Výbor pro EU: Kde vzniká evropská politika ČR

Předseda vlády, ministři a další představitelé České republiky nevystupují při jednáních v Bruselu jenom sami za sebe. Pozice, které během jednání v evropských institucích zastávají, se předem schvalují a koordinují ve Výboru pro Evropskou unii (VEU). Jedná se o nejvyšší orgán v ČR, který se věnuje výlučně evropským otázkám.

VEU se schází buď na vládní, nebo pracovní úrovni, podle důležitosti projednávaných témat. Pokud jde o národní priority nebo záležitosti, které Česko vnímá v EU jako klíčové, zasedá výbor na vládní úrovni.

Tvoří jej ministři a předsedá mu premiér, v současnosti tedy Andrej Babiš (ANO). Místopředsednickou funkci zastává ministr zahraničních věcí. Zasedání se mohou účastnit také přidružení členové, například zástupci České národní banky, Českého statistického úřadu a dalších institucí či orgánů. Ti mají při rozhodování pouze poradní hlas.

Výbor schvaluje mandát pro předsedu vlády, kterým se řídí během jednání Evropské rady v Bruselu. Probíhá zde také koordinace mezi jednotlivými členy vlády a projednávají se otázky, u nichž se nepodařilo nalézt shodu na nižší úrovni. Zasedání na vládní úrovni se koná podle potřeby, obvykle ale nejméně jednou za měsíc.

Pracovní výbor pro EU

Častěji se Výbor pro EU schází pouze na pracovní úrovni (PV-EU), obvykle jednou týdně. Zasedají v něm zástupci jednotlivých ministerstev, většinou náměstci nebo ředitelé relevantních odborů, a Úřadu vlády. Ke stálým hostům, kteří nemají hlasovací právo, patří zástupci Senátu, Poslanecké sněmovny a kanceláře prezidenta. Jednání se podle potřeby účastní online také různí členové stálého zastoupení v Bruselu. Celkem se jednání pracovního výboru účastní zhruba kolem 40 lidí.

Předsedou PV-EU je premiér, řízením výboru ale může pověřit státního tajemníka pro evropské záležitosti. Pracovní výbor projednává a schvaluje instrukce, kterými se řídí stálí zástupci České republiky v Bruselu, a také mandáty pro jednání českých ministrů na zasedání Rady EU. Projednávají se zde i další materiály, které souvisejí s aktuální agendou EU (zprávy z jednání, společné iniciativy, příspěvky do veřejných konzultací a podobně).

Kromě toho PV-EU připravuje zasedání výboru na vládní úrovni.

Výboru pro EU pomáhá v jeho práci sekretariát, který je organizačně začleněn do Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády.

VEU a evropská legislativa

Výbor pro EU hraje nezastupitelnou roli při schvalování postoje ČR k připravovaným právním předpisům EU. Jakmile na evropské úrovni vznikne návrh nového právního předpisu, Ministerstvo zahraničních věcí jej předá Úřadu vlády pomocí elektronického informačního systému. V něm je ke každému návrhu přidělen gestor – ministerstvo nebo úřad, které se daným tématem zabývá. Ten se následně k návrhu vyjádří, zpracuje takzvanou rámcovou pozici.

Rámcová pozice putuje do Výboru pro EU, který ji musí schválit v hlasování. Ke schválení je potřeba většina členů vlády. Pokud se Výbor sejde na pracovní úrovni, rozhoduje konsenzuálně. Teprve v případě, že je rámcová pozice schválena, projedná ji a vyjádří se k ní následně Poslanecká sněmovna a Senát PČR, respektive jejich příslušné výbory.

ČEŠI A SEKCE PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Evropskou agendu
má v Česku na starosti
Sekce pro evropské záležitosti

SEZ

- zajišťuje po odborné i administrativní stránce koordinaci evropských politik
- udržuje přehled o tom, co se v EU děje
- formuluje a provádí politiky ČR vůči EU
- dohlíží na to, aby zástupci Česka vystupovali na evropské úrovni jednotně
- informuje veřejnost o evropských záležitostech

v čele SEZ stojí
státní tajemnice
pro evropské záležitosti
Milena Hrdinková

SEZ tvoří 4 odbory:

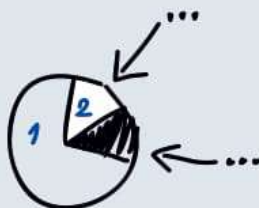
OKE

Odbor koordinace
evropských politik

OIP

Odbor evropské
institucionální
a právní podpory

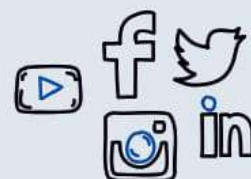
OVP

Odbor věcných
politik EU

OEZ

Odbor komunikace
o evropských
záležitostech

Sekce pro evropské záležitosti: Zákulisí evropské politiky ČR

Aby byla Česká republika schopná efektivně prosazovat svoje zájmy v Evropské unii, je potřeba evropské záležitosti a postoje ČR koordinovat na domácí úrovni. Evropskou agendu v Česku nemá na starosti samostatné ministerstvo, ale Sekce pro evropské záležitosti (SEZ), která spadá pod Úřad vlády.

Hlavním úkolem Sekce pro evropské záležitosti je zajišťovat po odborné i administrativní stránce koordinaci evropských politik – tedy všech záležitostí, o nichž se jedná na úrovni Evropské unie. Sekce udržuje přehled o tom, co se v Unii děje, formuluje a provádí politiky ČR vůči EU a dohlíží na to, aby zástupci Česka vystupovali na evropské úrovni jednotně. Informuje také o evropských záležitostech veřejnost. Podporuje také práci předsedy vlády, do jehož rukou je koordinace české politiky v EU vložena. K tomu mu slouží Výbor pro EU, který se schází každý týden.

V jejím čele stojí státní tajemník pro evropské záležitosti, kterého jmenuje předseda vlády. Od 1. února 2019 funkci vykonává Milena Hrdinková. Jejími předchůdci byli Aleš Chmelař (2017-2018), Tomáš Prouza (2014-2017) a Vojtěch Belling (2011-2014). V letech 2007-2009 stáli v čele sekce působící při Úřadu vlády místopředseda vlády pro evropské záležitosti Alexandr Vondra a ministři pro evropské záležitosti Štefan Füle a Juraj Chmiel. Sekci pro evropské záležitosti tvoří čtyři odbory: Odbor koordinace evropských politik (OKE), Odbor evropské institucionální a právní podpory (OIP), Odbor věcných politik EU (OVP) a Odbor komunikace o evropských záležitostech (OEZ).

Odbor koordinace evropských politik

Odbor koordinace evropských politik se podílí na formulování, koordinaci a provádění politiky ČR vůči Evropské unii. Přípravuje mandáty a instrukce pro vystupování českých zástupců v Bruselu. Koordinuje také činnosti, které souvisejí s členstvím Česka ve Strategii EU pro Podunají. Cílem strategie je rozvíjet region Podunají a podpořit spolupráci států v prioritních oblastech, jako jsou doprava, energetika, výzkum nebo konkurenceschopnost. OKE při těchto činnostech úzce spolupracuje s jednotlivými ministerstvy a dalšími orgány.

Odbor evropské institucionální a právní podpory

Odbor zpracovává materiály a analýzy, jejichž obsah bezprostředně souvisí

s právní a ekonomickou problematikou EU. Zajišťuje koordinaci pozice ČR k procesu spojenému s vystoupením Spojeného království z EU a nastavením budoucích vzájemných vztahů. Odpovídá také za realizaci výzkumných projektů Sekce pro evropské záležitosti.

OIP zajišťuje komunikaci a spolupráci s českými poslanci Evropského parlamentu, připravuje například jejich pravidelná setkání s představiteli ČR. Důležitou součástí agendy odboru je Strategie podpory Čechů v institucích EU, která se snaží zlepšit zastoupení Čechů na strategických postech v Unii.

Odbor věcných politik EU

Odbor má na starosti návrhy týkající se umělé inteligence a evropské datové ekonomiky. Je odpovědný za koordinaci evropské digitální agendy a vytváří pozice ČR k iniciativám jednotného digitálního trhu, které konzultuje a prosazuje na evropské úrovni.

Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj se podílí na koordinaci pozic ČR v oblasti politiky soudržnosti. Připravuje a vyřizuje projektové a grantové žádosti v rámci Operačních programů EU i dalších evropských programů a fondů. Funguje také jako národní kontaktní místo programu Evropa pro občany.

Důležitou část agendy tvoří koordinace hospodářských politik. OVP dohlíží na zapojení ČR do takzvaného evropského semestru – cyklu koordinace hospodářských a fiskálních politik členských států. Připravuje také Národní program reforem ČR, jehož cílem je podpořit dlouhodobý hospodářský růst, stabilní zaměstnanost a konkurenceschopnost. Program reforem, který vytvářejí všechny členské státy, slouží ke koordinaci hospodářských politik v rámci EU.

Odbor komunikace o evropských záležitostech

Odbor zprostředkovává široké veřejnosti informace o Evropské unii. Využívá k tomu webový portál Euroskop, který je hlavním informačním zdrojem o EU na internetu v češtině, síť Eurocenter, která jsou rozmístěna ve všech regionech ČR, a bezplatnou telefonní linku Eurofon 800 200 200.

Dohromady tyto tři nástroje tvoří takzvaný Integrovaný informační systém. OEZ organizuje konference a semináře s evropskou tematikou, pořádá také Národní konvent o EU, kde probíhá odborná diskuze o aktuálních evropských otázkách, jako je například rozpočet EU, pracovní mobilita či vícerychlostní Evropa. Ze setkání Národního konventu následně vzejde doporučení pro vládu ČR a další orgány státní správy.

ČESKÝ PARLAMENT A EU

- Legislativními návrhy, které vznikají na úrovni EU, se v ČR zabývá Poslanecká sněmovna i Senát.
- Obě komory Parlamentu se k nim vyjadřují ještě předtím, než je v Bruselu schvalují europoslanci a ministři členských států.
- V obou komorách mají evropské záležitosti na starosti specializované výbory.

Poslanecká sněmovna

Výbor pro evropské záležitosti

18 členů

Ondřej Benešik
předseda

- ↳ projednává dokumenty EU, které Sněmovně předloží vláda
- ↳ kontroluje vládu před jednáním v Radě EU
- ↳ projednává důležité nominace českých kandidátů do stanovených evropských institucí

Ondřej Veselý
předseda

Zahraniční výbor

18 členů

- ↳ věnuje se tématům souvisejícím se Společnou zahraniční a bezpečnostní politikou (SZBP) EU

10 členů

Výbor pro záležitosti Evropské unie

↳ má na starosti
většinu evropské
agendy

Václav Hampl
předseda

Senát PČR

11 členů

Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost

↳ otázky společné
bezpečnostní
a obranné politiky

Pavel Fischer
předseda

Senát projednává
návrhy právních
předpisů a dalších
strategických
dokumentů,
které evropské
institute předkládají.

Senát také přímo
komunikuje s Evropskou komisí.
→ Česká horní komora
Parlamentu patří
k těm nejaktivnějším v EU.

Český Parlament a EU

Legislativní návrhy, které vznikají na úrovni Evropské unie, v České republice posuzují Poslanecká sněmovna i Senát. Obě komory parlamentu se k nim vyjadřují předtím, než je v Bruselu schvalují europoslanci a ministři členských států.

Poslanecká sněmovna

V Poslanecké sněmovně se otázkami EU zabývá Výbor pro evropské záležitosti. Ustaven byl v roce 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie. Před vstupem země do Unie fungoval ve Sněmovně Výbor pro evropskou integraci, a to od roku 1998.

Výbor pro evropské záležitosti projednává dokumenty EU, které Sněmovně předloží vláda. Kontroluje vládu před jednáním v Radě EU a projednává důležité nominace českých kandidátů do stanovených evropských institucí. Jeho kompetence jsou v rámci Poslanecké sněmovny poměrně rozsáhlé.

Pokud se výbor na něčem dohodne, usnesení je považováno za vyjádření celé Sněmovny. Nemusí být projednáno na plenární schůzi, kde se schází všichni poslanci. Vláda pak musí usnesení zohlednit, když vytváří pozici ČR pro jednání v evropských institucích.

Výbor shromažďuje veškeré dokumenty EU ve veřejně přístupné databázi, kde může každý občan zjistit, v jaké fázi projednávání se konkrétní návrh nachází. Od vstupu ČR do Evropské unie prošlo rukama výboru téměř 6 tisíc dokumentů.

Výbor má celkem 18 členů, jeho předsedou je Ondřej Benešík. Dělí se na dva podvýbory podle projednávaných témat – Podvýbor pro evropské fondy a přeshraniční spolupráci, který vede Adam Kalous, a Podvýbor pro migraci a azylovou politiku v čele s Helenou Langšádlovou.

Tématům souvisejícím se Společnou zahraniční a bezpečnostní politikou (SZBP) Evropské unie se věnuje Zahraniční výbor, který má 18 členů a kterému předsedá Ondřej Veselý.

Senát

Senát projednává návrhy právních předpisů a dalších strategických dokumentů, které evropské instituce předkládají. Věnují se jim dva výbory. Většinu agendy má na starosti Výbor pro záležitosti Evropské unie, který tvoří celkem 10 členů. Jeho předsedou je Václav Hampl. Otázky společné bezpečnostní a obranné politiky sleduje Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který má 11 členů. V jeho čele stojí Pavel Fischer.

Výbory mají k dispozici týdenní přehled legislativních návrhů a dalších dokumentů EU, ze kterého si pravidelně vybírají ty, jimiž se budou zabývat. Rozhodují také o zapojení specializovaných výborů a o případném projednání evropských dokumentů na schůzi pléna, to znamená celého Senátu.

Projednávání evropských záležitostí je do programu plenární schůze zařazováno běžně. Vláda zde například pravidelně informuje Senát o pozicích, které hodlá zastávat na nadcházejícím zasedání Evropské rady, a následně i o výsledcích tohoto jednání.

Senát také přímo komunikuje s Evropskou komisí. V tomto ohledu patří česká horní komora Parlamentu k těm neaktivnějším v Unii.

Žlutá a oranžová karta

Evropská komise postupuje na základě Lisabonské smlouvy své návrhy legislativních aktů národním parlamentům. Pokud podle některého parlamentu návrh porušuje zásadu subsidiarity, může zaslat Komisi tzv. odůvodněné stanovisko. Na jeho základě může Komise rozhodnout, jestli svůj návrh zachová, upraví či stáhne (žlutá karta), případně bude mít povinnost svůj postup odůvodnit Evropskému parlamentu a Radě, které následně svým hlasováním mohou dalšímu legislativnímu postupu v případě daného návrhu zabránit (oranžová karta).

Je však nutné získat dostatečnou podporu dalších národních parlamentů, z nichž každý má dva hlasy. V praxi byla zatím uplatněna pouze žlutá karta, a to ve třech případech.

A INFORMOVÁNÍ O EU

Zajímá Vás, co se děje v Evropské unii?

Chcete studovat, pracovat nebo podnikat v jiném státě EU a nevíte, jak na to?

Hledáte informace o fungování EU, jejích institucích, legislativě nebo třeba evropských dotacích?

EUROSKOP.CZ

EUROCENTRA

informace
o fungování EU,
členství ČR v EU,
fondech
a dotacích EU

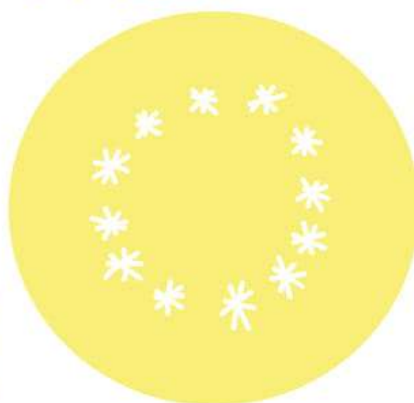
bezplatná
telefonní linka

Evropský dům v Praze

zastoupení
některých
evropských
institucí v ČR

Kancelář Evropského
parlamentu

Zastoupení Evropské
komise v ČR

Eurocentrum
Praha

Kde najít informace o EU?

Internetový portál Euroskop

Euroskop.cz je hlavním informačním zdrojem o EU na internetu v češtině. Najdete zde čerstvé zprávy o aktuálním dění v Evropské unii, analýzy, rozhovory se zajímavými osobnostmi, reportáže z akcí, které se týkají evropských témat, a průzkumy veřejného mínění.

Na Euroskopu se dozvíte důležitá fakta o EU i jejích členských státech, získáte přehled o fungování Unie, jejích institucích a politikách i o tom, kdo a jak v EU rozhoduje. Euroskop poskytuje také informace týkající se členství Česka v Evropské unii a českých zástupců v Bruselu.

Pokud plánujete studovat, pracovat, cestovat nebo podnikat v EU, pomůže vám sekce Já a EU. Obsahuje například důležité informace o uznávání kvalifikací, zdravotním a sociálním pojištění, daních nebo pobírání důchodu v rámci EU. Naleznete zde také seznam fondů, ze kterých lze čerpat evropské dotace na různé typy projektů, a v neposlední řadě informace o možnostech práce v evropských institucích a o tom, jak probíhá výběrové řízení.

Přehledy dění

Euroskop pravidelně monitoruje to nejdůležitější, co se v EU děje a co se dotýká českých občanů. Od roku 2008 vychází každý měsíc Monitoring legislativy EU, který sleduje evropskou legislativu od jejích počátků až po implementaci v českých zákonech.

Měsíčník Periskop EU nabízí pravidelně přehled legislativy, která se chystá nebo je v procesu schvalování, a důležité informace nejen pro české firmy a podnikatele. Přináší také informace o aktuálně otevřených veřejných konzultacích, ve kterých můžete vyjádřit svůj názor na přijímaná opatření. Týdenní přehled toho nejdůležitějšího, co se v Evropě událo, přináší Týden v EU. Aktuálním tématům evropské integrace se věnuje také měsíčník Eurolisty, který vychází online i v papírové verzi. Euroskop najdete i na sociálních sítích – na Facebooku, Twitteru, Instagramu a také na YouTube a LinkedIn.

Eurocentra v regionech

Informace pro širokou veřejnost zajišťuje také síť třinácti Eurocenter , která sídlí v Praze, Liberci, Ústí nad Labem, Karlových Varech, Plzni, Českých Budějovicích, Jihlavě, Pardubicích, Brně, Olomouci, Zlíně, Hradci Králové a v Ostravě.

Eurocentra nabízejí informační materiály, pořádají semináře, veřejné debaty a konference zaměřené na fungování EU a témata spojená s evropskou integrací. Na pracovníky Eurocenter se lze obrátit s jakýmkoli dotazem souvisejícím s EU, a to buď osobně nebo e-mailem.

Evropský dům Praha

V Evropském domě poblíž Václavského náměstí najdete Eurocentrum Praha, ale také Kancelář Evropského parlamentu a Zastoupení Evropské komise v ČR.

Evropský dům poskytuje pomoc při vyhledávání informací o EU a nabízí bezplatné informační materiály. Konají se v něm veřejné debaty a praktické semináře o čerpání evropských dotací či dopadu evropských politik na občany. Organizuje také exkurze a výukové programy o Evropské unii pro základní a střední školy.

Kromě toho si zde můžete prohlédnout výstavy obrazů a fotografií z celé Evropy nebo se přijít podívat na zajímavé evropské filmy během filmových večerů.

Eurofon

S dotazy týkajícími se evropských záležitostí se můžete obrátit také na bezplatnou telefonní linku Eurofon na čísle 800 200 200. Na této lince se dozvíte všechny informace o fungování Evropské unie, členství České republiky v EU, ale také třeba o strukturálních fondech a dotacích EU. Informace z oblasti evropských fondů a dotací pomáhá zajišťovat Ministerstvo pro místní rozvoj, které se podílí na fungování Eurocenter a Eurofonu. Informace o fondech EU, kohezní politice a územní agendě EU naleznete také přímo na webových stránkách ministerstva.

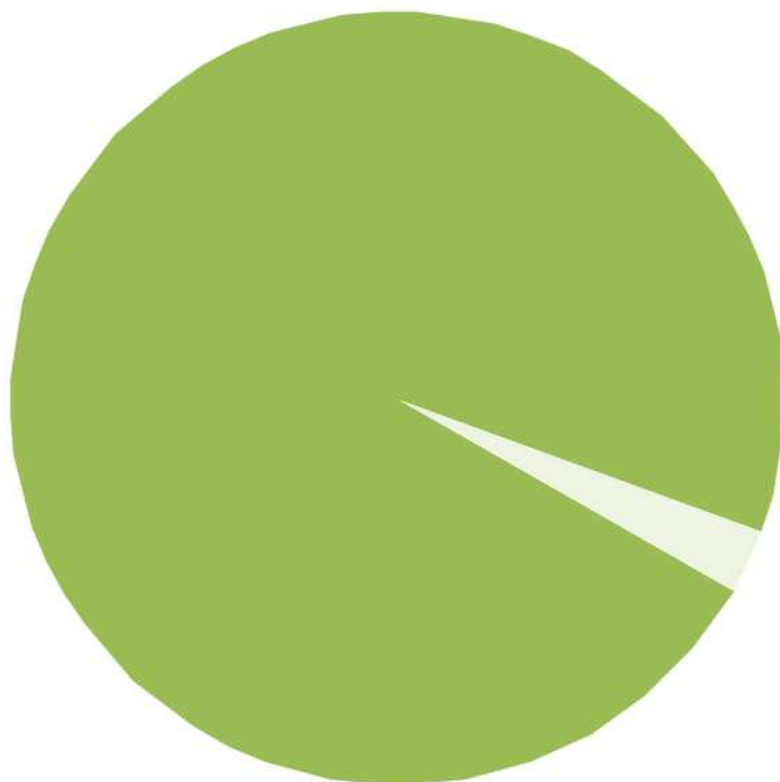
Věděli jste, že ... ?

Máme vliv

V kolika procentech hlasování v Radě EU stála česká vláda na vítězné straně?

97,3 %

ČR byla v menšině jen v cca 2,7 % případů a naopak v 97,3 % případů hlasování stála ČR na vítězné straně při hlasováních Rady EU (tedy ministrů členských států EU).

Čeští spisovatelé a české filmy

Tři čeští spisovatelé získali cenu EU za literaturu:

Bianca Bellová (2017)
Jan Němec (2014)
Tomáš Zmeškal (2011).

Cena Evropské unie za literaturu od roku 2009 oceňuje nejlepší nové spisovatele v Evropě.

Film Heleny Třeštíkové *Zázrak* (1975) získal v roce 2009 cenu EU Prix MEDIA. Cena je udělena v rámci programu Creative Europe a předávána během Mezinárodního filmového festivalu v Cannes.

Prix EUROPA - pod záštitou Evropského parlamentu získali:

TV DOCUMENTARY 2015 – *Mallory*, Helena Třeštíková
TV FICTION 2014 – *Osmy*, Marek Epstein
SPOT 2005 - *Home Sweet Home*, Jan Rendl

Zkratky

COREPER – Comité des représentants permanents

čl. státy – členské státy

ČR – Česká republika

EGNOS – European Geostationary Navigation Overlay Service

EK, Komise – Evropská komise

EP – Evropský parlament

ER – Evropská rada

EU, Unie – Evropská unie

GSA - Agentura pro evropský globální navigační družicový systém

MZV – Ministerstvo zahraničních věcí ČR

OEZ – Odbor komunikace o evropských záležitostech

OKE – Odbor koordinace evropských politik

OKH – Odbor koordinace hospodářských politik

PV-EU – Pracovní výbor pro EU

Rada EU, Rada – Rada Evropské unie

SBOP – společná bezpečnostní a obranná politika

SDEU, Soudní dvůr – Soudní dvůr EU

Senát PČR – Senát Parlamentu ČR

SEZ – Sekce pro evropské záležitosti

SZBP – společná zahraniční a bezpečnostní politika

V4 – Visegrádská skupina, Visegrádská čtyřka

VEU – Výbor pro EU

SLEDUJTE

EUROSKOP.CZ

EUROSKOP.CZ

Úřad vlády České republiky

www.euroskop.cz

© 2020 Euroskop.cz
© 2020 Úřad vlády ČR
